

به نام خدا

(افق بیداری اسلامی)

انقلاب اسلامی ایران، در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت بلکه از متن فرهنگ اسلامی بر می‌خاست و برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفته بود.

بر این اساس، انقلاب اسلامی نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتاد؛ زیرا هیچ یک از انقلاب‌هایی که پس از انقلاب فرانسه رخ داده بودند، یک انقلاب جدید نبودند بلکه همه در جهت بسط و گسترش انقلاب فرانسه بودند.

انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ م با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م روسیه نیز، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

دو رویکرد روشنفکران قبل از انقلاب اسلامی در برخورد با مسائل جوامع خود و جهان:

در رویکرد اول (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.

در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

هر یک از کشور های مسلمان با گرایش به یکی از دو رویکرد گفته شده، در حاشیه بلوک شرق یا غرب قرار می‌گرفتند و چگونگی برخوردشان با مسائل مهم جهان اسلام از جمله مسئله فلسطین، تحت تأثیر همین قطب بندی بود.

برخی کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و با آن سازش می‌کردند و برخی دیگر که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، جبهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند. گروه‌های فلسطینی به ناچار به بلوک شرق پیوستند.

برخی گروه‌های فلسطینی هویت مارکسیستی و بعضی دیگر اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند

جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند اسلام را پدیده‌های عربی می‌دانستند

دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظهر ناسیونالیسم عربی بود اما پس از مرگش، انور سادات، رئیس جمهور وقت مصر با امضای قرارداد

کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت ← این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

مهمترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام ← جنبش ها و انقلاب های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش است که تاکنون به سقوط قدرت های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

دولت های غربی تلاش کردند تا این انقلاب ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و از همین رو آن را **بهار عربی** نامیدند. اما این انقلاب ها حکایت از بیداری اسلامی دارند.

مقاومت انقلاب اسلامی ایران در **دهه نخست پیدایش آن نشان داد** ← بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد.

کشورهای غربی در ابتدا، فروپاشی بلوک شرق را به شکل گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می کردندمانند نظریه **پایان تاریخ فوکویاما**، اما با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، نظریه **جنگ تمدن ها** مطرح شد. این نظریه، تمدن ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می داد و جایگاه مهم و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می گرفت و از سوی دیگر با طرح جنگ تمدن ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش های اسلامی، توجیه می نمود.

فعالیت های غرب برای مقابله با جهان اسلام:

مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است.

محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان های بین المللی مانند آنچه نسبت به ایران انجام می شود.

تبلیغ معنویت های کاذب و سکولار در کشورهای غربی

ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی **از طریق** شکل دهی جریان های تروریستی وهابی

ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی

جنگ رسانه ای در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام

ایجاد اختلافات فرقه ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام

نویسنده: فاطمه صفری

www.my-dars.ir